

ג. מבנה תכנית הלימודים לתואר בוגר במשפטים

בתכנית הלימודים לתואר בוגר במשפטים ארבעה מרכיבים: לימודי חובה, לימודי אשכולות, סמינריונים ולימודי בחירה אחרים.

1. תכנית הלימודים

1.1 היקף תכנית הלימודים

היקף הלימודים לתואר בוגר חד חוגי הוא 142 נקודות זכות (נ"ז).

היקף הלימודים במשפטים לתואר ראשון בתכנית משולבת הוא 115 נקודות זכות (נ"ז) וכן לפחות 55 נ"ז נוספות, בהתאם לדרישות החוג האחר.

1.1.1 מכסת הלימודים השנתית בתוכנית הרגילה

מכסת נקודות הזכות בשנת לימודים: **בשנה א** - לא יותר מ- 40 נ"ז; **בשנה ב** - לא יותר מ- 42 נ"ז; **בשנה ג** - לא יותר מ- 40 נ"ז; **בשנה ד** - יתרת נקודות הזכות להשלמת הדרישות לתואר.

1.1.2 מכסת הלימודים השנתית במסלול בוגר בתכנית משותפת

מכסת נקודות הזכות הכוללת במשפטים ובחוג האחר הינה לא יותר מ- 54 נ"ז בכל שנת לימודים.

מכסת נקודות הזכות הכוללת בתכנית המשותפת עם חשבונאות, עבודה סוציאלית, מדעי הרפואה או אמירים הינה לא יותר מ- 60 נ"ז בכל שנת לימודים.

באישור סגן הדיקן לענייני תלמידים, ניתן לחרוג ממכסת נ"ז זו החל מהשנה השנייה ללימודים, ובלבד שבשנת הלימודים הקודמת הושג ממוצע ציונים בלימודי המשפטים של 82 ומעלה, וזאת על פי הידוע ביום הלימודים הראשון של שנת הלימודים בה מתבקשת החריגה.

1.1.3 אישור חריגה מנקודות זכות

1.2 **סגן הדיקן רשאי לאשר חריגה ממכסת הלימודים השנתית, והכל בהתאם לשיקול דעתו. לימודי חובה לשם השלמת תואר בוגר יש ללמוד את כל הקורסים הכלולים במסגרת זו.**

1.2.1 לימודי חובה שנה א

תורת המשפט	6 נ"ז
מבוא למשפט עברי	6 או 4 נ"ז
דיני עונשין	6 נ"ז
דיני חוקה	6 נ"ז
דיני חוזים	6 נ"ז
שיטות משפט	4 נ"ז
כתיבה ומחקר במשפט	2 נ"ז
סך-הכל לימודי חובה בשנה א	36 נ"ז

ניתן ללמוד את הקורס 'מבוא למשפט עברי' בהיקף של 4 נ"ז במקום 6 נ"ז. נבחרה חלופה זו, על התלמיד/ה להודיע על כך בעת הרישום בתחילת שנה א', וללמוד בנוסף את הקורס 'מבוא למשפט מוסלמי' (בהיקף של לפחות 2 נ"ז נוספות) עד לסוף שנה ב' ללימודים.

1.2.2 לימודי חובה שנה ב

דיני נזיקין	6 נ"ז
דיני קניין	6 נ"ז
דיון אזרחי	4 נ"ז
שיטות מחקר במשפטים (ראו סעיף 1.3.2)	2 נ"ז
סך-הכל לימודי חובה בשנה ב	18 נ"ז
סה"כ לימודי חובה בשנים א-ג	54 נ"ז

ככל שתוכנית הלימודים בחוג האחר כוללת קורס בשיטות מחקר, אשר הושלם בהצלחה, ניתן בנסיבות מסוימות להמיר את דרישת החובה של הקורס "שיטות מחקר במשפט" בהשתתפות בקורס מאשכול המשפט המשווה (פרטים בס"ק 1.3.2 להלן).

1.3 לימודי אשכולות

1.3.1 לימודי האשכול הראשי

- 1.3.1.1 החל מהשנה השנייה, יש ללמוד קורסים בהיקף של 34 נ"ז לפחות (בתכנית הרגילה) או 30 נ"ז לפחות (בתכנית בוגר משותף) מהקורסים שלהלן. ניתן ומומלץ ללמוד קורסים נוספים מאשכול זה, או אף את כולם, במסגרת לימודי הבחירה המשפטיים.¹
- 1.3.1.2 משקל הקורסים באשכול זה הוא 4 או 6 נ"ז. אם במקצוע מסוים מקורסי האשכול הראשי מתקיים קורס בסיסי בהיקף של 4 נ"ז וקורס מתקדם בהיקף של 4 נ"ז, ההשתתפות בקורס המתקדם תותנה בהשתתפות קודמת בקורס הבסיסי, ויזקפו ללימודי האשכול הראשי בגין מקצוע זה לא יותר מ-6 נ"ז (היתרה תיכלל במכסת קורסי הבחירה).
- 1.3.1.3 אם מוצע במקצוע מסוים קורס באשכול הראשי בהיקף של 4 נ"ז וקורס בהיקף של 6 נ"ז, ניתן להשתתף באחד הקורסים בלבד.

דיון פלילי	4 נ"ז
דיני משפחה וירושה	6 נ"ז
משפט בינלאומי פומבי	4-6 נ"ז
דיני מנהל ציבורי	6 נ"ז
דיני תאגידים	6 נ"ז
משפט בינלאומי פרטי	4 נ"ז
דיני ראיות	4 נ"ז
דיני קניין רוחני	4 נ"ז
דיני מיסים	6 נ"ז
דיני עבודה	6 נ"ז
אתיקה מקצועית	2 נ"ז
סה"כ מינימום לימודי אשכול ראשי	
34/32 נ"ז בתכנית הרגילה²	
30 נ"ז בתכנית בוגר משותף	

1.3.2 לימודי האשכול במשפט משווה

יש ללמוד בתכנית הלימודים הרגילה לפחות אחד מן הקורסים מאשכול זה. ניתן ומומלץ ללמוד קורסים נוספים מאשכול זה, כחלק מלימודי הבחירה המשפטיים. יש להשלים חובה זו עד תום שנה ב' ללימודים.

במסגרת התוכנית המשותפת ניתן, אך אין חובה, ללמוד קורס מאשכול זה. נלמד קורס מאשכול זה כאמור, ייחשב במניין נקודות הזכות של לימודי הבחירה.

ככל שתוכנית הלימודים בחוג האחר כוללת קורס בשיטות מחקר, אשר הושלם בהצלחה, ניתן יהיה להמיר את דרישת החובה של הקורס "שיטות מחקר במשפט" בהשתתפות בקורס מאשכול המשפט המשווה. במסגרת התכנית המשולבת עם מדעי החברה, חינוך ועבודה סוציאלית ניתן הפטור כאמור בסעיף זה ללא צורך באישור נוסף. על מנת לקבל את הפטור בגין קורס של שיטות מחקר שהושלם במסגרת חוגים אחרים או לימודים קודמים יש לקבל את אישור מורה הקורס "שיטות מחקר במשפט".

1.3.3 לימודי האשכול הבין-תחומי

יש ללמוד קורסים בהיקף של 4 נ"ז לפחות מן הקורסים באשכול זה. ניתן ומומלץ ללמוד קורסים נוספים מאשכול זה, כחלק מלימודי הבחירה המשפטיים.

¹ מכסת המינימום באשכול הראשי לתלמידים שהחלו את לימודיהם במשפטים בתכנית הרגילה לפני שנה"ל תשע"ה היא 32 נ"ז ולתלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנה"ל תשע"ה ואילך – 34 נ"ז.
² ראה הערת שוליים 1 לעיל.

1.4 סמינריונים

- 1.4.1 בתואר הבוגר במשפטים יש ללמוד שני סמינריונים, כל אחד מהם בהיקף של 4 נ"ז. בכל אחד מסמינריונים אלה יש לכתוב עבודה סמינריונית. סמינריון אחד יילמד בשנה ב או ג ללימודים והסמינריון השני יילמד בשנה ג או ד, אך לא ילמדו שני סמינריונים בשנה ג.
- 1.4.2 בתכנית בוגר משותף חובה ללמוד שני סמינריונים כאשר לפחות סמינריון אחד נלמד בפקולטה למשפטים. פטור מלימוד הסמינריון השני במשפטים יינתן רק אם הסמינריון שנלמד בחוג האחר כולל כתיבת עבודת מחקר עצמאית (ללא שיתוף עם תלמיד אחר) בהיקף משמעותי.
- 1.4.2.1 במקרה של פטור מסמינריון יש להשלים את מכסת הנקודות לתואר בקורסים משפטיים.
- 1.4.2.2 אישור פטור מסמינריון כאמור יינתן ע"י סגן הדיקן.

לכללים נוספים להשתתפות בסמינריונים ראו פרק ו.

1.5 לימודי בחירה אחרים

- 1.5.1 **לימודי בחירה משפטיים**
במהלך לימודי התואר, החל מהשנה השנייה, יש ללמוד שיעורי בחירה משפטיים אשר נועדו להעשיר את תכנית הלימודים, לאפשר התמקדות בתחומי עניין אישיים והתחלת פיתוחה של התמחות ספציפית.
- מכסת לימודי הבחירה היא בין 16 נ"ז (בבחירת כל לימודי האשכול הראשי) לבין 44 נ"ז (בבחירת מכסת המינימום הנדרשת בלימודי האשכול הראשי). מכסת המינימום כאמור (16 נ"ז), יכולה להצטמצם עוד בבחירת קורסים נוספים בלימודי האשכולות האחרים מעבר למינימום הנדרש, ובפרט בלימודים במסגרת המסלול המשותף.
- 1.5.1.1 במסגרת לימודי הבחירה ניתן ללמוד סדנאות העוסקות בעבודה משפטית מעשית (לרבות קליניקה וכתבי עת משפטיים) בהיקף של עד 12 נ"ז לתואר בוגר. לא ניתן לכלול במכסת לימודי הבחירה יותר משתי סדנאות מעשיות שאינן קליניקות.
- 1.5.1.2 במסגרת לימודי הבחירה ניתן לכלול לכל היותר 8 נקודות זכות (שיספרו במסגרת מניין 12 נ"ז האמורות בסעיף 1.5.1.1 לעיל) בגין השתתפות בכתבי עת משפטיים והכל בהתאם לאמור בפרק יד' לתקנון.
- 1.5.1.3 במסגרת לימודי הבחירה חובה על כל תלמיד ללמוד לפחות שני קורסי בחירה משפטיים הנלמדים בפקולטה למשפטים בשפה האנגלית. על אף האמור לעיל, השלמת תואר קודם באנגלית או לימודים בתכנית משותפת בחוג לאנגלית מזכים בפטור מלא מדרישה זו. השתתפות בתכנית חילופי סטודנטים בחו"ל מזכה בפטור חלקי מדרישה זו בהתאם להוראות סעיף 8.4 בפרק ד' לתקנון זה.

הערה: הדרישה האמורה בסעיף 1.5.1.3 תחול על תלמידים שהחלו את לימודיהם לתואר בוגר במשפטים בשנת הלימודים תשע"ג ואילך. תלמידים שהחלו את לימודיהם במועד מוקדם יותר נדרשים ללמוד לפחות קורס בחירה משפטי אחד הנלמד בפקולטה למשפטים בשפה האנגלית.

1.5.2 לימודי בחירה כלליים במסגרת תכנית "אבני פינה"

1.5.2.1 במהלך הלימודים לתואר בוגר במשפטים יש ללמוד במסגרת תכנית "אבני פינה 8 נ"ז - 4 נ"ז בתחום הניסויי ו- 4 נ"ז בתחומים רוח-חברה.³

1.5.2.2 במהלך הלימודים לתואר בוגר משותף יש ללמוד בסך הכל 4 נ"ז. 2 נ"ז על חשבון משפטים ו- 2 נ"ז על חשבון החוג האחר. בחלק מהתכניות עם חוגים במדעי החברה, כל מכסת אבני פינה תהיה על חשבון החוג הנוסף.⁴

הערה: אין לכלול במסגרת מכסת קורסי הבחירה (המשפטיים או הכלליים) לתואר בוגר קורסי "אבני פינה" העוסקים במשפט. במקרים בהם קיים ספק סביר האם מדובר בקורס מתאים יש לפנות אל מזכירות התלמידים בפקולטה למשפטים לשם קבלת אישור מראש להשתתפות בקורס.

1.6 ריכוז מבנה הלימודים במשפטים החל משנת תשע"ה⁵

1.6.1 ריכוז מבנה הלימודים לתואר בוגר במשפטים בתכנית רגילה:

מרכיבי הלימודים	
לימודי חובה שנה א	36 נ"ז
לימודי חובה שנה ב	18 נ"ז
לימודי האשכול הראשי	34/32 נ"ז ⁶
שיעור באשכול במשפט משווה	2 נ"ז
לימודי האשכול הבין-תחומי	4 נ"ז
שני סמינריונים	8 נ"ז
תכנית אבני פינה	8 נ"ז
2 שיעורי בחירה משפטיים באנגלית	2 נ"ז
לימודי בחירה משפטיים	30 נ"ז
סה"כ לימודים לתואר במשפטים	142 נ"ז

1.6.2 ריכוז מבנה הלימודים במשפטים ללומדים לתואר בוגר משותף עם חוג נוסף:

מרכיבי הלימודים	
לימודי חובה שנה א	36 נ"ז
לימודי חובה שנה ב	18 נ"ז
לימודי האשכול הראשי	30 נ"ז
לימודי האשכול במשפט משווה ⁷	-
לימודי האשכול הבין-תחומי	4 נ"ז
סמינריונים ⁸	8 נ"ז
תכנית אבני פינה ⁹	2 נ"ז
2 שיעורי בחירה משפטיים באנגלית	2 נ"ז
לימודי בחירה משפטיים ¹⁰	15 נ"ז
סה"כ לימודי משפטים	115 נ"ז

³ על תלמידים במסלול הרגיל שהתחילו את לימודיהם לפני שנת תשע"ד להשלים 4 נ"ז (2 בתחום רוח או חברה ו-2 מן התחום הניסויי).

⁴ חלק מן התלמידים במסלול לתואר בוגר משותף שהתחילו את לימודיהם לפני שנת תשע"ד פטורים מחובת אבני פינה.

⁵ מבנה תכנית הלימודים לעיל חל גם על תלמידים שהחלו את לימודיהם לפני תשע"ה אלא אם צוין אחרת בהערה ו/או בתקנון הפקולטה. בטבלאות מוצגת דרישת המינימום במרכיבי התכנית הבאים: אשכול ראשי; אשכול השוואתי; אשכול בין-תחומי; שיעורי בחירה משפטיים באנגלית. ניתן ללמוד קורסים נוספים בקטגוריות האלה על חשבון לימודי הבחירה המשפטיים.

⁶ מכסת המינימום באשכול הראשי לתלמידים שהחלו את לימודיהם במשפטים לפני שנה"ל תשע"ה היא 32 נ"ז ולתלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנה"ל תשע"ה ואילך – 34 נ"ז.

⁷ תלמידים שיהיו פטורים משיטות מחקר במשפטים יהיו חייבים ללמוד שיעור מן האשכול השוואתי (ראו פרק ג' סעיף 1.3.2).

⁸ בתכנית לתואר בוגר משותף ניתן ללמוד סמינר אחד במשפטים בכפוף לתנאים המפורטים בפרק ג סעיף 1.4.

⁹ ככלל תלמידים בתכנית לתואר בוגר משותף חייבים ללמוד 4 נ"ז באבני פינה, 2 נ"ז על חשבון משפטים ו-2 נ"ז על חשבון החוג האחר. עם זאת, בחלק מהתכניות עם חוגים במדעי החברה, כל מכסת אבני פינה תהיה על חשבון החוג האחר. במקרה זה, מכסת לימודי הבחירה במשפטים תגדל ב-2 נ"ז.

¹⁰ מכסת לימודי הבחירה המשפטיים בתכנית לתואר בוגר משותף יכולה להגיע עד 21 נ"ז ראו הערות 3-4.

מרכיבי הלימודים	
36 נ"ז	לימודי חובה שנה א
18 נ"ז	לימודי חובה שנה ב
34 נ"ז	לימודי האשכול הראשי
2 נ"ז	שיעור באשכול במשפט משווה
4 נ"ז	לימודי האשכול הבין-תחומי
8 נ"ז	שני סמינריונים
4 נ"ז	תכנית אבני פינה
2 נ"ז	2 שיעורי בחירה משפטיים באנגלית
18 נ"ז	חטיבת לימודי השלמה במנהל עסקים
16 נ"ז	לימודי בחירה משפטיים
142 נ"ז	סה"כ לימודים לתואר במשפטים

